

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

UVOD	2
1. PROCJENA UTICAJA MINA/ESZR	4
1.1. Društveno-ekonomski uticaj mina/ESZR	4
1.2. Veličina sumnjive opasne površine/sistematsko izviđanje	5
1.3. Žrtve od mina/ESZR/kasetne municije	7
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA	8
3. HUMANITARNO DEMINIRANJE	9
3.1. Netehničko/generalno izviđanje-projektovanje	9
3.2. Hitno obilježavanje	10
3.3. Tenderi za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina	10
3.4. Realizacija protuminskih aktivnosti na MSP/tehničko izviđanje/čišćenje mina	11
3.5. Trajno obilježavanje	16
4. UPOZORAVANJE NA MINE/ESZR/KASETNU MUNICIJU	17
5. POMOĆ ŽRTVAMA OD MINA/ESZR/KASETNE MUNICIJE	19
6. OSIGURANJE KVALITETA	25
7. OBUKE	26
8. ZAGOVARANJE I MEĐUNARODNA SURADNJA	27
9. ANALIZA PRODUKTIVNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA	33
10. ELIMINACIJA RIZIKA	34
11. FINANCIRANJE	37
SAŽETAK IZVJEŠTAJA	38

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

UVOD

Izveštaj o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini za 2024.godinu predstavlja dokument koji ima za cilj izvijestiti Vijeće ministara BiH, Komisiju za deminiranje u Bosni i Hercegovini i javnost Bosne i Hercegovine o aktivnostima i ciljevima koji su realizirani u izvještajnom periodu iz domena protuminskog djelovanja u provođenju Strategije protuminskog djelovanja za period 2018-2025. godine, usvojenom od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na 176. sjednici održanoj 05.08.2019. godine, ("Službeni Glasnik Bosne i Hercegovine" broj: 70/19). Revizija Strategije protuminskog djelovanja 2018 -2025 je završena u 2024. godini i upućena Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Na osnovu obaveza preuzetih Zahtjevom za produženje ispunjenja roka po Konvenciji o zabrani proizvodnje, upotrebe skladištenja i transfera protupješačkih mina, prema članu 5. Konvencije, Bosna i Hercegovina nastavlja izvještavati o napretku u implementaciji Konvencije (Ottawska konvencija).

Bosna i Hercegovina je potpisnica i Konvencije o kasetnoj municiji, a rok za ispunjenje obaveza po članu 4. Konvencije o kasetnoj municiji je bio 01.09.2023. godine. Bosna i Hercegovina je ispunila obaveze iz Konvencije u zadatom roku, te je putem Stalne misije u Ženevi dostavila međunarodnim institucijama odgovornim za provođenje Konvencije o kasetnoj municiji Deklaraciju o ispunjenju obaveza iz člana 4. Konvencije o kasetnoj municiji i državu Bosnu i Hercegovinu proglasila očišćenom od kasetne municije. Prema Deklaraciji u dijelu II. u slučaju da se nakon 01.09.2023. godine utvrde područja za koja nije poznato da su kontaminirana kasetnom municijom, Bosna i Hercegovina će što je prije moguće poduzeti sljedeće mjere:

- Tačno identificirati opseg kontaminiranih područja i uništiti svu kasetnu municiju pronađenu u tim područjima, koristeći najučinkovitije metode, Osigurati izvlačenje civila iz tih područja dok ne bude uklonjena kontaminacija;
- Izvijestiti o takvim kontaminiranim područjima u skladu s obvezama Bosne i Hercegovine prema članku 7. Konvencije i podijeliti sve relevantne informacije s

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

javnošću, učesnicima u uklanjanju kasetne municije i državama potpisnicama Konvencije putem drugih formalnih i neformalnih sredstava.

Centar za uklanjanje mina u BiH je i u 2024. godini nastavio djelovanje ka ostvarenju osnovne vizije: Bosna i Hercegovina bez mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata u kojoj će cjelokupno stanovništvo obavljati sve neophodne životne aktivnosti bez opasnosti po vlastitu sigurnost i u kojoj će žrtve mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata biti integrirane u društvo. U skladu sa osnovnom misijom u pogledu razvijanja efikasnog i djelotvornog protuminskog djelovanja koji će omogućiti sigurno korištenje zemljišta i zadovoljiti potrebe ugroženih zajednica putem koordiniranih i djelotvornih zadataka za netehničko izviđanje, tehničko izviđanje i čišćenje, te putem mjera upozoravanja na mine i pružanja pomoći žrtvama od mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata (ESZR).

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

1. PROCJENA UTICAJA MINA/ESZR

Procjena minskih sumnjivih područja u Bosni i Hercegovini predstavlja proces prikupljanja, obrade i analize podataka sa ciljem da se poboljša efikasnost protuminskih akcija u Bosni i Hercegovini kroz unaprijeđenu opću procjenu opasnosti od mina i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata i njezinog uticaja na minski ugrožene zajednice.

1.1. Društveno-ekonomski uticaj mina/ESZR¹

Bosna i Hercegovina spada u red zemalja koje se suočavaju sa velikim minskim problemom. U 2024. godini je nastavljen proces prikupljanja, obrade i analize podataka sa ciljem da se poboljša efikasnost protuminskih akcija u Bosni i Hercegovini kroz unaprijeđenu procjenu opasnosti od mina i NUS-a i njezinog uticaja na minski ugrožene zajednice.

¹ ESZR predstavlja eksplozivna sredstva zaostala iz rata;

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

1.2 Veličina sumnjive opasne površine/sistematsko izviđanje

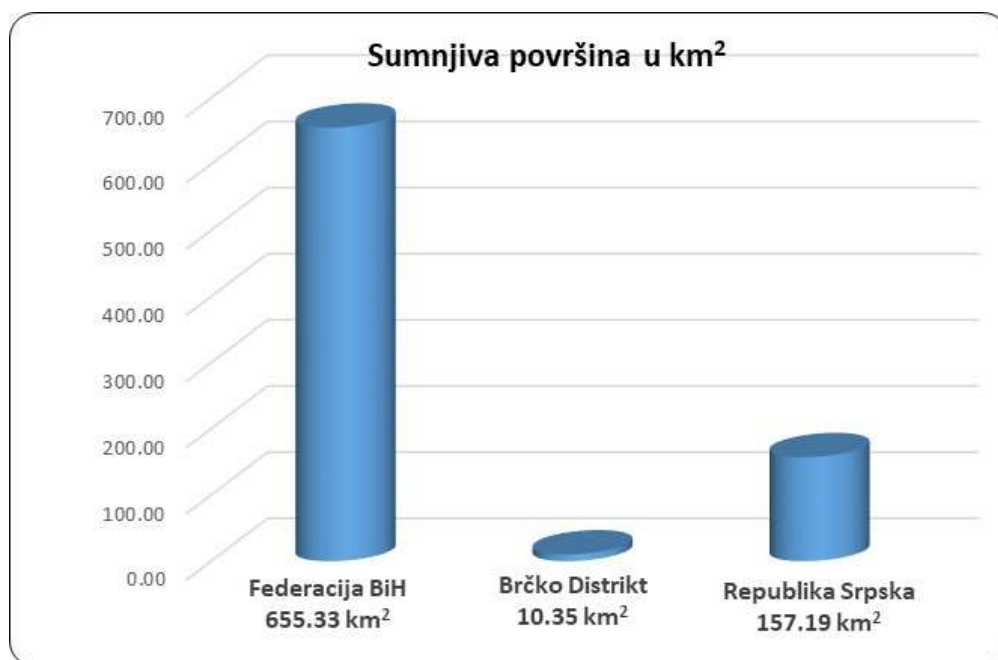
Sumnjiva opasna površina na mine u Bosni i Hercegovini u januaru 2025. godine iznosi 822,87 km² ili 1,60% u odnosu na ukupnu površinu Bosne i Hercegovine². U januaru 2024. godine veličina sumnjive opasne površine na mine u Bosni i Hercegovini iznosila je 838,29 km² ili 1,63% u odnosu na ukupnu površinu Bosne i Hercegovine.

Administrativni nivo	I kategorija	II kategorija	III kategorija	Ukupno
UNSKO SANSKI	34.05	31.82	19.15	85.02
POSAVSKI	2.98	9.10	1.81	13.89
TUZLANSKI	12.58	15.35	38.82	66.76
ZENIČKO DOBOJSKI	25.98	11.48	74.71	112.17
BOSANSKO PODRINJSKI	2.39	7.86	32.22	42.48
SREDNJE BOSANSKI	20.11	36.27	42.99	99.38
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI	11.06	22.22	93.31	126.59
ZAPADNO HERCEGOVAČKI	0.00	0.00	0.20	0.20
SARAJEVO	14.66	9.91	23.67	48.25
KANTON 10	7.28	10.62	42.69	60.59
FEDERACIJA BiH	131.10	154.65	369.58	655.33
BRČKO DISTRIKT	0.77	7.28	2.31	10.35
REPUBLIKA SRPSKA	51.97	51.94	53.28	157.19
UKUPNO	183.84	213.87	425.17	822.87

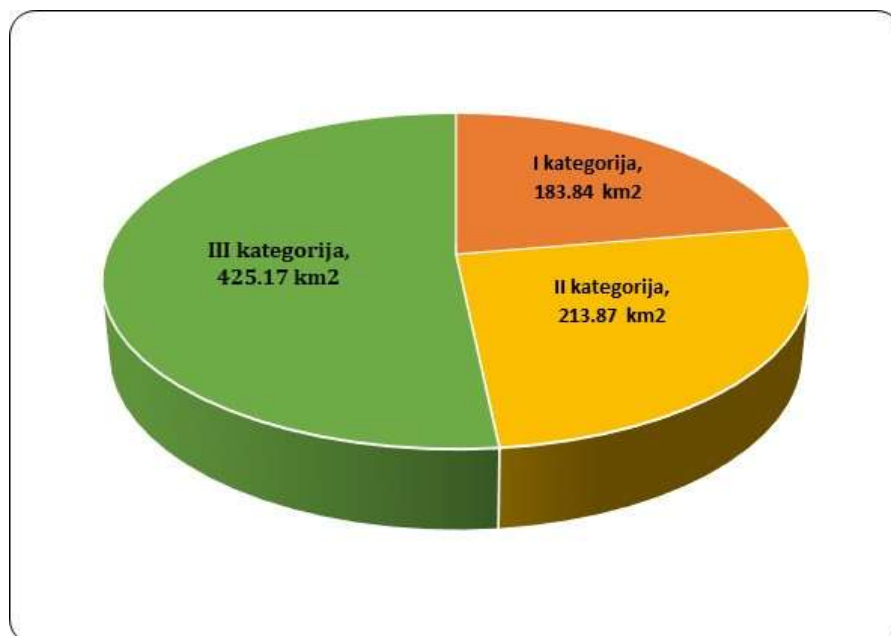
Tabela 1. Veličina sumnjive opasne površine (januar 2025. godine)

² Prema prvoj procjeni Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini iz 1998. godine, sumnjiva opasna površina na mine u Bosni i Hercegovini je iznosila 4.200 km² ili 8,2% od ukupne površine Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Grafikon 1. Sumnjiva površina u km² (januar 2025. godine)

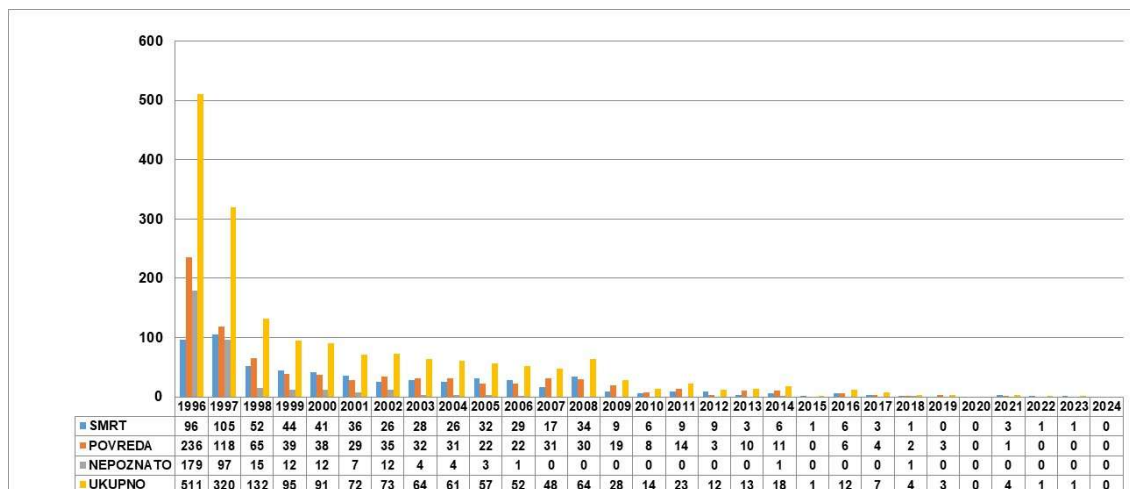

Grafikon 2. Prikaz sumnjive površine po kategorijama (januar 2025. godine)

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

1.3 Žrtve od mina/ESZR/kasetne municije

U 2024. godini nije se dogodila nijedna minska nesreća. Od 1992. godine, od mina/kasetne municije/eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata (ESZR) u Bosni i Hercegovini je stradala 8.471 osoba. U ratnom periodu (1992-1995. godina) stradale su 6.690 osobe, dok je u poslijeratnom periodu stradala 1.781 osoba, od čega 624 osobe smrtno. Od ukupnog broja stradalih, od kasetne municije stradale su 232 osobe, od čega 43 osobe smrtno. Od ukupnog broja stradalih u poslijeratnom periodu, 185 žrtve su žene ili 10%, a 251 žrtava su djeca ili 14%. Prilikom obavljanja poslova humanitarnog deminiranja u BiH je stradalo 134 deminera, od čega 53 deminer smrtno.

Grafikon 3. Statistika žrtava od mina/ESZR/kasetne municije 1996.-2024. godine

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH I OPERATIVNIH CILJEVA

U 2024. godini misija svih učesnika u realizaciji strateških i operativnih ciljeva odnosila se na eliminaciju, odnosno smanjenje rizika na prihvatljiv nivo, uspostavljanje sigurnog okruženja za ugroženo stanovništvo, podsticaj održivom povratku i socio-ekonomskom razvoju u ugroženim zajednicama, odnosno ugroženim općinama minama/ESZR. Koncept protuminskog djelovanja se zasniva na pretpostavci da karakter i veličina problema zahtjevaju što efikasnije upravljanje rizikom kroz neprekidno procjenjivanje uticaja mina/ESZR, efikasno planiranje i koordinaciju, te povezivanje svih komponenti protuminskog djelovanja.

Akcentat je bio na rješavanju problema kroz integralni pristup protuminskim akcijama u visoko ugroženim zajednicama i kroz implementaciju grupa projekata u srednje i nisko ugroženim zajednicama u cilju smanjenja rizika, odnosno stvaranja uvjeta za korištenje minama/ESZR blokiranih resursa, obnove i održivog povratka.

Težište protuminskog djelovanja u 2024.godini je bio nastavak realizacije projekata vraćanja površine/Land Release/. Koncept vraćanja površine se zasniva na principu da se obradi i oslobodi što više sumnjive površine uz što manje vremena i uštedu finansijskih sredstava.

Primjenom procedura ciljanog tehničkog izviđanja provjeravaju se postojeće informacije i prikupljaju nove kako bi se u konačnom ishodu definirale stvarne granice miniranosti koje treba deminirati, a preostali dio zemljišta osloboditi od sumnje na opasnost od mina i vratiti krajnjem korisniku na upotrebu.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

3. HUMANITARNO DEMINIRANJE

3.1 Netehničko/generalno izviđanje-projektovanje

U 2024. godini aktivnosti netehničkog/generalnog izviđanja su provedene na površini od 54,93 km². Ukupno je pripremljeno 10 operativnih planova za provođenje protuminskih aktivnosti na MSP, te 4 nova projekata za čišćenje i 12 za tehničko izviđanje. Realizacija netehničkog izviđanja/generalnog izviđanja je u 2024.godini bila 78% u odnosu na plan od 70,50km².

NETEHNIČKO IZVIĐANJE (km ²)							
BOSNA I HERCEGOVINA		Ured Sarajevo		Kancelarija Banja Luka		Regionalni Ured Brčko	
Obrađena površina kroz NTI (minimalno 32 MSP)-Plan	67.00	43.55	65%	20.10	30%	3.35	5%
Realizacija	50.82	33.18	76%	15.56	77%	2.080	62%
Reizviđanje postojećih projekata-Pla	2.00	1.30	65%	0.60	30%	0.10	5%
Realizacija	3.83	0.77	59%	0.78	130%	2.28	2280%
Čišćenje (GI)- Plan	0.50	0.33	65%	0.15	30%	0.025	5%
Realizacija	0.06	0.045	14%	0.010	7%	0.00	0%
Tehničko izviđanje (GI)-Plan	1.00	0.62	65%	0.30	30%	0.050	5%
Realizacija	0.23	0.070	11%	0.055	18%	0.102	204%
UKUPNO PLANIRANO	70.50	45.80	65%	21.15	30%	3.53	5%
UKUPNO REALIZIRANO (78%)	54.93	34.07	74%	16.400	78%	4.46	127%

Tabela 2. Produktivnost netehničkog/generalnog izviđanja

Grafikon 4. Realizacija netehničkog/generalnog izviđanja

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

3.2 Hitno obilježavanje

U 2024. godini u Bosni i Hercegovini izviđački timovi Centra za uklanjanje mina u BiH i akreditirane organizacije u Bosni i Hercegovini izvršili su postavljanje/zanavljanje 1.775 znaka upozorenja na opasnost od mina/ESZR. U zoni odgovornosti Ureda Sarajevo postavljen je 691 minski znak, Kancelarije Banja Luka 964 znaka i Regionalnog ureda Brčko 120 znakova.

3.3 Tenderi za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina

U 2024. godini od strane ITF-a (Enhancing Human Security) raspisana su 4 tendera za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina za 45 projekta ukupne rizične površine od 1.152.792m². Dodatno, u skladu sa planom realizacije projekta IPA-Instrument for Pre-Accession Assistance EU (Instrument predpristupne pomoći)-IPA III od strane ITF-a raspisan je i prvi tender za 11 minski sumnjivih područja površine od 19.240.637 km².

Red. broj	Datum Tendera	Oznaka Tendera	Broj projekata	PMA	Površina m ²
1	27.10.2023.	ITF-01-05/23-MC/TS-BH-USA (Realiziran u 2024. godini)	7	čišćenje	75,673
			15	tehničko izviđanje	434,741
2	22.12.2023.	ITF-01/23-TS-BH-CZ (Realiziran u 2024.godini)	1	čišćenje	6,599
			0	tehničko izviđanje	-
3	08.07.2024.	ITF-01/24-MC/TS-BH-CZ (Realiziran u 2024.godini)	1	čišćenje	1,286
			2	tehničko izviđanje	13,890
4	08.10.2024.	ITF-01-10/24-MC/TS-BH-USA (Realizacija se očekuje u 2025. godini)	1	čišćenje	13,833
			18	tehničko izviđanje	606,770
				Ukupno:	1,152,792
1	30.08.2024.	ITF-01-11/24-LR-BH-EC (Realizacija se očekuje u 2025. godini)	11 MSP	Protuminske akcije na MSP-IPA III	19.240.637 km2

Tabela 3: Pregled raspisanih tendera za poslove tehničkog izviđanja, čišćenja mina i prvi tender ITF-a- IPA III

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

3.4 Realizacija protuminskih aktivnosti na MSP/tehničko izviđanje/čišćenje mina

Rezultati protuminskih aktivnosti u 2024. godini su slijedeći:

- Certificirano je šest (6) zadataka minski sumnjivih područja (MSP) - ukupne površine 5.259.745 m² na kojima je pronađeno je i uništeno ukupno 429 mina i 158 komada NUS-a.³
- Certificirano je četrdeset šest (46) zadataka tehničkog izviđanja i čišćenja, ukupne površine 1.504.984 m², pronađeno je i uništeno 166 mina, a od toga 145 komada protupješadijskih mina, 21 protutenkovska mina i 245 komada NUS-a. U okviru ove vraćene površine od 1.504.984 m² operacijama tehničkog izviđanja trideset tri (33) zadataka uklonjena je minska opasnost na površini od 1.412.405 m², a operacijama čišćenja mina trinaest (13) zadataka očišćena je ukupna površina od 92.579 m².
- Na misko sumnjivim površinama i pojedinačnim zadacima čišćenja i tehničkog izviđanja u 2024. godini ukupno je pronađeno i uništeno 595 mina i 403 NUS-a. Procjenjujemo da je preostali broj očekivanih mina u BiH iznosi 170.062 komada.

Pregledom stanja u januaru 2025. godine u toku je realizacija trideset osam (38) projekta MSP od 63,8 km² i osam (8) pojedinačnih zadataka tehničkog izviđanja i čišćenja površine 0,36 km² (ukupne površine od 64,16 km²).

U tabelama u nastavku prikazane su protuminske aktivnosti na MSP-ovima, zadacima tehničkog izviđanja i čišćenja mina provedene u 2024. godini.

³ Radi se o MSP-ovima koji su završeni i certificirani (izdato uvjerenje i deklaracija) u 2024.godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

TEHNIČKO IZVIĐANJE	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Uzorkovana površina (m ²)	Učešće administrativnih nivoa u tehničkom izviđanju (%)
SREDNJO-BOSANSKI KANTON	5	147,324	147,324	16%
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	2	79,695	79,695	9%
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	5	485,585	485,585	54%
POSAVSKI KANTON	3	79,050	79,050	9%
KANTON 10	1	46,713	46,713	5%
UNSKO-SANSKI KANTON	2	60,737	60,737	7%
FEDERACIJA BIH	18	899,104	899,104	64%
REPUBLIKA SRPSKA	15	513,301	513,301	36%
BRČKO DISTRIKT	0	0	0	0%
BOSNA I HERCEGOVINA	33	1,412,405	1,412,405	100%

Tabela 4. Rezultati tehničkog izviđanja po administrativnim regionima u 2024. godini

TEHNIČKO IZVIĐANJE		Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Redukovana/uzorkovana površina (m ²)	Očišćena površina (m ²)	Pronađeno i uništeno PP mina	Pronađeno i uništeno PT mina	Pronađeno i uništeno ESZR
Vladine organizacije	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE	2	104,955	104,955	4,283	20	0	18
	ORUŽANE SNAGE BIH	5	535,065	535,065	8,611	20	9	9
	REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE	2	166,358	166,358	5,288	9	0	14
	UKUPNO	9	806,378	806,378	18,182	49	9	41
Komeracionalne organizacije	IN DEMINING	1	43,760	43,760	436	1	2	5
	NGO STOP MINES	3	76,967	76,967	0	0	0	0
	N&N IVŠA	2	53,829	53,829	554	6	0	0
	POINT d.o.o.	7	128,245	128,245	600	9	0	1
	DETEKTOR	1	30,410	30,410	18,863	8	0	2
	DCM MEDIA d.o.o.	2	92,693	92,693	0	0	0	0
	UEM doo	8	180,124	180,124	3,404	62	6	180
	UKUPNO	24	606,028	606,028	23,857	86	8	188
SVEUKUPNO		33	1,412,405	1,412,405	42,039	135	17	229

Tabela 5. Rezultati tehničkog izviđanja po organizacijama u 2024. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

ČIŠĆENJE	Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Uzorkovana površina (m ²)	Učešće administrativnih nivoa u tehničkom izviđanju (%)
SREDNJO-BOSANSKI KANTON	1	14,333	14,333	23%
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	2	11,685	11,685	18%
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	1	9,261	9,261	15%
POSAVSKI KANTON	1	6,288	6,288	10%
SARAJEVSKI KANTON	1	2,158	2,158	3%
UNSKO-SANSKI KANTON	1	17,223	17,223	27%
TUZLANSKI KANTON	1	2,220	2,220	4%
FEDERACIJA BIH	8	63,168	63,168	68%
REPUBLIKA SRPSKA	5	29,411	29,411	32%
BRČKO DISTRIKT	0	0	0	0%
BOSNA I HERCEGOVINA	13	92,579	92,579	100%

Tabela 6. Rezultati čišćenja po administrativnim regionima u 2024. godini

ČIŠĆENJE MINA		Broj zadataka	Zadana površina (m ²)	Očišćena/uzorkovana površina (m ²)	Pronađeno i uništeno PP mina	Pronađeno i uništeno PT mina	Pronađeno i uništeno ESZR	Učešće organizacija u čišćenju mina (m ²)
Vladine organizacije	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE	3	13,209	13,209	3	2	6	14%
	ORUŽANE SNAGE BIH	1	253	253	0	0	0	0%
Komericalne organizacije	N&N IVŠA	2	23,329	23,329	2	0	0	25%
	UEM d.o.o.	1	2,158	2,158	0	0	0	2%
	DETEKTOR	2	31,556	31,556	0	0	7	34%
	"IN DEMINING" N.H.O.	3	20,788	20,788	5	2	3	22%
	"DCM MEDIA" d.o.o.	1	1,286	1,286	0	0	0	1%
SVEUKUPNO		13	92,579	92,579	10	4	16	100%

Tabela 7. Rezultati čišćenja mina po organizacijama u 2024. godini

Red. br.	Entitet	MSP ID	Naziv MSP-a	Površina MSP m ²	Očišćena površina km ²	Reducirana površina km ²	Broj mina	NUS
1	FED	91	Dolovi-Čelička rijeka	1,838,592	45,677	793,213	281	89
2	FED	96	Avramovina-Vučkovici-Mionica	704,793	4,210	163,867	12	1
3	FED	125	Čojluk-Ljusina	590,482	1,226	237,573	8	28
4	FED	127	Vitez	486,698	10,793	204,560	66	18
5	RS	4	Jošje	1,207,227	6,060	143,917	29	6
6	RS	63	Ugljevik	431,953	11,924	299,861	33	16
UKUPNO				5,259,745	79,891	1,842,991	429	158

Tabela 8. Pregled završenih MSP u 2024. godini-izdato uvjerenje i deklaracija

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Administrativni nivo/organizacija	Broj MSP-ova	Površina MSP-a m ²	Očišćena površina m ²	Broj pronađenih i uništenih mina	Broj pronađenog i uništenog NUS-a
Tuzlanski kanton	2	2,543,386	49,887	293	90
Srednje-bosanski kanton	1	486,698	10,793	66	18
Unsko-sanski kanton	1	590,482	1,226	8	28
FEDERACIJA BiH	4	3,620,566	61,906	367	136
REPUBLIKA SRPSKA	2	1,639,180	17,984	62	22
BRČKO DISTRIKT	0	0	0	0	0
BOSNA I HERCEGOVINA	6	5,259,745	79,891	429	158
Oružane snage Bosne i Hercegovine (OS BiH)	2	1,912,020	10,270	41	7
The Mines Advisory Group-MAG	2	2,270,545	57,602	314	105
Centar za obuku pasa (MDDC)	2	1,077,180	12,019	74	46
UKUPNO	6	5,259,745	79,891	429	158

Tabela 9. Pregled završenih MSP u 2024. godini po administrativnim regionima

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Red.br.	Entitet	ID MSP	MSP-Naziv	Površina m ²	Općina/Opština	Organizacija
1	FED	6	Bili potok	3,164,084	Kupres	Oružane snage Bosne i Hercegovine
2	FED	33	NP Una	3,528,587	Bihać	Federalna uprava civilne zaštite
3	FED	42	Kozlovac	2,230,679	Ilijaš	Federalna uprava civilne zaštite
4	FED	136	Zabrđe	2,242,035	Vitez	Federalna uprava civilne zaštite
5	FED	49	Donji Ulišnjak	1,153,344	Maglaj	The Mines Advisory Group-MAG
6	FED	81	Čamovine Zubeta	1,698,585	Vareš	Oružane snage Bosne i Hercegovine
7	FED	62	Zebina šuma	1,681,394	Foča	Federalna uprava civilne zaštite
8	FED	140	Bjelojevići	1,372,567	Stolac	Federalna uprava civilne zaštite
9	FED	85	Ularice-Bejići	1,246,157	Usora	Federalna uprava civilne zaštite
10	FED	99	Aeorodrom Željave	1,987,038	Bihać	Oružane snage Bosne i Hercegovine
11	FED	94	Uzdol	1,530,058	Prozor Rama	Oružane snage Bosne i Hercegovine
12	FED	97	Šešići	1,795,048	Travnik	Oružane snage Bosne i Hercegovine
13	FED	105	Poplat	1,841,852	Stolac	Federalna uprava civilne zaštite
14	FED	143	Podgorani 2	687,487	Mostar	Oružane snage Bosne i Hercegovine
15	RS	1050	Kozica Gornja	667,063	Oštra Luka	Republička uprava civilne zaštite RS
16	RS	1023	Vojkovići	1,865,679	Istočna Ilidža	Oružane snage Bosne i Hercegovine
17	FED	89	Čamovine Zubeta 1	2,035,276	Vareš	Oružane snage Bosne i Hercegovine
18	FED	83	Glavska	1,576,294	Ravno	The Mines Advisory Group-MAG
19	FED	86	Otoka Centar	1,995,666	Bosanska Krupa	Oružane snage Bosne i Hercegovine
20	RS	1010	Piperi	1,040,639	Lopare	Norveška narodna pomoć-NPA
21	RS	1020	Turovi	1,804,933	Trnovo (RS)	Republička uprava civilne zaštite RS
22	FED	93	Slatina	1,543,664	Jablanica	Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH
23	FED	98	Seljublje	1,380,951	Kalesija	Oružane snage Bosne i Hercegovine
24	FED	128	Lukavica 1	1,734,721	Čelić	The Mines Advisory Group-MAG
25	FED	117	Kupreška vrata	2,517,767	Kupres	Oružane snage Bosne i Hercegovine
26	RS	1076	Ulice -Rahić-Bukovac	2,675,517	Brčko	Norveška narodna pomoć-NPA
27	RS	1014	Brusnica	1,128,343	Lopare	Norveška narodna pomoć-NPA
28	FED	102	Vidovice-Talaševića 1	1,217,334	Orašje	Oružane snage Bosne i Hercegovine
29	FED	106	Gradačac istok	755,384	Gradačac	Oružane snage Bosne i Hercegovine
30	RS	1049	Stanari 1	565,818	Stanari	Republička uprava civilne zaštite RS
31	FED	142	Miladići - Visori	2,031,128	Čelić	The Mines Advisory Group-MAG
32	RS	1038	Pjevalovac - Agići	3,108,588	Derventa	Oružane snage Bosne i Hercegovine
33	RS	1053	Kamena	684,663	Istočni Mostar	Republička uprava civilne zaštite RS
34	RS	1036	Petrovo 1	2,315,430	Petrovo	Oružane snage Bosne i Hercegovine
35	FED	134	Čelić	564,965	Čelić	The Mines Advisory Group-MAG
36	FED	144	Majevica	2,298,596	Čelić	The Mines Advisory Group-MAG
37	FED	130	Gradačac zapad	912,734	Gradačac	Oružane snage Bosne i Hercegovine
38	FED	126	Velika Kladuša 2	1,232,744	Velika Kladuša	Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH
				63,812,810		

Tabela 10. Pregled MSP-ova u toku (stanje januar 2025. godine)

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Red. Br.	Entitet	Broj zadatka/ projekta	Lokacija/ Opština	PMA	Površina zadatka m2	Izvodjac
1	FED	4376 9618	Koridor Vc dionica Tarčin - Konjic	tehničko izviđanje	61,471	Federalna uprava civilne zaštite
2	RS	2171 1680	Skladište Jahorinski Potok 1 Pale	čišćenje	56,539	Oružane snage Bosne i Hercegovine
3	RS	2167 1723	Skladište Jahorinski Potok 8 Pale	čišćenje	8,507	Oružane snage Bosne i Hercegovine
4	FED	4397 11309	Starić - Dublje Kladanj	čišćenje	999	Federalna uprava civilne zaštite
5	FED	4398 5052	VB "Dragan Akrap Mance" 2 Busovača	tehničko izviđanje	20,954	Oružane snage Bosne i Hercegovine
6	RS	2166 3625	Surjan 4, Mrkonjić Grad	tehničko izviđanje	109,889	Oružane snage Bosne i Hercegovine
7	RS	2128 5102	Put za crkvu, selo Prosjek, Trebinje	čišćenje	6,361	Republička uprava civilne zaštite RS
8	FED	4348 7044	Kazin Tuk - Spreča 1 Kalesija	tehničko izviđanje	91,831	Oružane snage Bosne i Hercegovine
				Ukupno:	356,550	

Tabela 11. Pregled zadataka TI i čišćenja u toku (stanje januar 2025. godine)

3.5 Trajno obilježavanje

U 2024. godini postavljena su ukupno 73 minska znaka trajnog obilježavanja. Trajno obilježavanje je izvršeno u sklopu završenih deminerskih zadataka radi obilježavanja granica sa rizičnom površinom.

TRAJNO OBILJEŽAVANJE (broj znakova)							
BOSNA I HERCEGOVINA		Ured Sarajevo		Kancelarija Banja Luka		Regionalni Ured Brčko	
PLAN	500	325	65%	150	30%	25	5%
REALIZACIJA	73	73	22%	0	0%	0	0%

Tabela 12. Pregled trajnog obilježavanja u 2024. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

4. UPOZORAVANJE NA MINE/ESZR/KASETNU MUNICIJU

Upozoravanje na mine u 2024. godini je realizirano kroz javno informiranje, edukaciju ugroženih i ostalih grupa stanovništva, kao i kroz povezivanje protuminskih akcija sa ugroženim zajednicama.

Projektima upozoravanja na mine, pored izviđačkih timova Centra za uklanjanje mina u BiH, angažirane su akreditirane deminerske organizacije, organizacije za upozoravanje na mine, EUFOR i IOM koji su u 2024.godini obuhvatili direktno 79,128 osoba.

Naziv zadatka	Vrsta zadatka	Organizacija	Administrativni region	Broj direktno educiranih osoba
MSP Lopare, MSP Piperi, MSP Ulice Rahić Bukovac, MSP Brusnica	Upozoravanje na mine u okviru zadataka MSP	Norveška narodna pomoć	BiH	12,769
Kampanja upozoravanja na mine u osnovnim školama u BiH	Upozoravanje na mine	BHMAC u saradnji sa osnovnim školama u BiH	BiH	41,607
Misli Mine	Upozoravanje na mine	Društvo crvenog krsta/križa BiH	BiH	10,000
Upozoravanje na opasnost od mina migranata	Upozoravanje na mine	IOM	BIH	179
UM Rogatica	Upozoravanje na mine	DCKK/ CKRS	BIH	200
Eufor	Upozoravanje na mine	EUFOR	BiH	14,373
UKUPNO:				79,128

Tabela 13. Pregled upozoravanja na mine u 2024. godini

Organizacija Norveška narodna pomoć je aktivnostima upozoravanja na mine u ugroženim lokalnim zajednicama obuhvatila 12.769 osoba, 6.215 žena i 6.554 muškaraca.

Kampanjom upozoravanja na opasnost od mina koju je provodio Centar za uklanjanje mina u BiH (BHMAC) u suradnji sa osnovnim školama u Bosni i Hercegovini obuhvaćeno je 41.607 djece, 20.549 djevojčica i 21.058 dječaka.

EUFOR je konstantno provodio aktivnosti upozoravanja na mine za sve ugrožene kategorije stanovništva obuhvativši direktno 14.373 osobe, 6.621 žena i 7.752 muškarca.

U strukturi Društva Crvenog krsta/križa održana su takmičenja Misli Mine BiH, počev od školskih, općinskih, regionalnih/kantonalnih/entitetskih, zaključno sa

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

državnim takmičenjima. Na svim nivoima takmičenja direktno učešće je uzelo 10.000 učenika 7. razreda osnovne škole. Takođe je realiziran nagradni konkurs za sve učenike osnovnih škola za izradu likovnih i literalnih radova na kome je učešće uzelo 1.000 učenika.

Organizacija IOM je provela aktivnosti upozoravanja na opasnost od mina migranata i tom aktivnošću je obuhvaćeno direktno 179 osoba, 50 žena i 129 muškaraca.

Organizacija MAG u suradnji sa Centrom za uklanjanje mina u BiH provodi projekat Digitalne edukacije o rizicima eksplozivnih sredstava DEORE na području Bosne i Hercegovine. Koristeći najpopularnije društvene mreže Facebook i Instagram na područjima Bosne i Hercegovine (Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Zenica, Bihać, Zavidovići, Mostar, Bugojno, Dobo, Gradačac itd), ukupno 1.330.454 korisnika je vidjelo sadržaj DEORE objavljen na navedenim stranicama. Od tog broja 618.215 žena i 712.239 muškaraca.

U izvještajnom periodu organizirane su tri obuke za instruktore upozoravanja na opasnost od mina na kojima je obučeno 60 polaznika i jedna obuka za upravljanje upozoravanjem na mine na kojoj je obučeno 15 polaznika.

Centar za uklanjanje mina u BiH vrši konstantnu promociju projekta koji je realiziran u suradnji sa UNDP, a radi se o aplikaciji za upozoravanje na opasnost od mina „BiHMine“ koja u velikoj mjeri doprinosi razvoju svijesti o blizini minski sumnjivih područja.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

5. POMOĆ ŽRTVAMA OD MINA/ESZR/KASETNE MUNICIJE

Organizacija amputiraca UDAS Republike Srpske u 2024.godinu. Projektne aktivnosti realizirane su u partnerstvu i suradnji sa regionalnim udruženjima amputiraca Doboј, Bijeljina, Trebinje, Istočno Sarajevo, Banja Luka i Gradiška kao i koordinatora u Federaciji BiH. Pomoć i podrška korisnicima, žrtvama mina, amputircima i drugim licima sa invaliditetom realizirana je u nekoliko oblasti: oblast zdravlja i socijalne zaštite; oblast ekonomske reintegracije, oblast zakonske regulative, oblast kulture i oblast sporta. U nastavku su ključni projekti realizirani u 2024. godini za žrtve mina u cilju njihovog osnaživanja i unapređenja kvaliteta života.

1. Naziv projekta: "Unapređenje kvaliteta života osoba sa invaliditetom",

Donatori: Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske

Partneri: Regionalna udruženja amputiraca Doboј, Bijeljina, Trebinje, Istočno Sarajevo, Gradiška i Banja Luka. Ostvareni rezultati: Ekonomska podrška za 14 (četrnaest) korisnika, žrtava mina u 9 gradova/opština u Republici Srpskoј.

Ekonomska podrška se odnosila na nabavku opreme, materijala, mašina, alata u poljoprivredi i ista je omogućila da korisnici, žrtve mina osiguraju dodatne izvore prihoda u porodici i na taj način unaprijedi kvalitet života korisnika.

Osigurana podrška u sanaciji dijela stambenih jedinica za 5 (pet) korisnika, žrtava mina kroz – Sanacija je podrazumijevala nabavku materijala i opreme za stambene objekte, prostorije (kupatilo, kuhinju), krovne konstrukcije, fasadu i druge kućne potreštine.

Pružanje medicinske, zdravstvene i socijalne podrške licima sa invaliditetom –osigurana je podrška za jednog korisnika koji se nalazio u stanju socijalne potrebe. Podrška je podrazumijevala kupovinu prehrambenih i higijenskih paketa. Dodjelom paketa pružena je podrška korisniku koji je veoma lošeg materijalnog statusa.

2. Naziv projekta: "Pčelarstvo kao alat u osnaživanju žrtava mina u BiH - faza 4"

Donatori: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Slovenije, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske.

Partneri: ITF, Pčelarski institut Slovenije, Pčelarska akademija Slovenije

Ostvareni rezultati: Realiziran edukativni trening u pčelarstvu za žrtve mina u BiH – Na treningu je učestvovalo 44 korisnika, žrtve mina iz 14 gradova/opština/općina (Banja

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Luka, Prnjavor, Ugljevik, Teslić, Ribnik, Nevesinje, Trebinje, Sokolac, Novi Grad, Laktaši, Gornji Vakuf, Donji Vakuf, Čitluk, Mostar). Na treningu su učestvovali novi članovi, žrtve mina koji su zainteresirani za pokretanje biznisa u pčelarstvu, ali i članovi koji imaju osnovno poznavanje o pčelarstvu. Cilj treninga bio je unapređenje znanja u oblasti pčelarstva za žrtve mina koji su zainteresirani za pokretanje malih porodičnih biznisa u pčelarstvu. Teme koje su učesnici imali na treningu su: Radovi u pčelinjaku, Proizvodnja matica za vlastite potrebe; Prekid legla u borbi protiv varoe; Pregled pčelarske sezone po mjesecima; Kontrola roidbenog nagona kod pčelinjih zajednica; Ishrana pčelinjih zajednica sa akcentom priprema za zimovanje. Stručni edukatori koji su prezentirali navedene teme su edukatori iz Pčelarske akademije Slovenije, Mitja Smrdel, Gorazd Trušnovec, Mateja Ratiznojnik. Osigurana pčelarska oprema za 11 (jedanaest) korisnika, žrtava mina pčelarska oprema za pokretanje ili proširenje biznisa u pčelarstvu. Dodijeljena oprema se sastojala od: komplet košnicama sa nastavcima sa pčelama, vrcaljke, kada, vaga, kanta za med.

Plakatna izložba projekta "Pčelarstvo kao alat u osnaživanju žrtava mina u BiH – faza 4" – u cilju promocija pčelarstva kao vid osnaživanja i rehabilitacije žrtava mina u Ljubljani predstavljena je izložba fotografija sa rezultatima projekta pčelarstva u prethodne četiri faze trajanja projekta. Na otvaranju izložbe prisustvovali su direktor ITF, predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova Slovenije, predstavnici Ambasade BiH u Sloveniji, predstavnici Pčelarske akademije Slovenije, predstavnici ITF i UDAS-a. Izložba je predstavljena u TAM-TAM galeriji u Ljubljani.

Obilježen 20. Maj Svjetski dan pčela - Povodom obilježavanja 20. Maja Svjetskog dana pčela Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci u partnerstvu sa Ambasadom Slovenije u BiH i Organizacijom UDAS organizirali su obilježavanje dana pčela. Program obilježavanja je održan na Poljoprivrednom fakultetu u Banja Luci. Prisutnima su se obratili dekan Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci prof. dr Zlatan Kovačević, Ambasador Republike Slovenije u BiH Nj.E. Damijan Sedar kao i prof. dr Goran Mirjanić. Tokom programa istaknuta je važnost uloge pčela u zdravlju ljudi. U okviru programa obilježavanja Svjetskog dana pčela, u oglednom pčelinjaku Poljoprivrednog fakulteta, posađene su i sadnice medonosnog bilja, te održana pčelarska radionica za djecu. Dio programa bio je rezerviran i za promociju projekta "Pčelarstvo kao alat u osnaživanju žrtava mina" kojeg realizira. U okviru promocije

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

projekta, predstavljena je izložba slika pčelara, meda i drugih pčelinjih proizvoda koja je na simboličan način predstavila rezultate nastale u okviru četverogodišnjeg projekta. Za sve posjetioce upriličena je i degustacija meda i drugih pčelinjih proizvoda od naših kolega, pčelara, žrtava mina koji su, takođe, proizvod pomenutog projekta. U okviru programa održana su i stručna predavanja u biblioteci Poljoprivrednog fakulteta.

3. Naziv projekta: "Podrška ženama – žrtvama mina u BiH"

Donatori: Ambasada Slovenije u BiH, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske. Partneri: Regionalna udruženja amputiraca Doboj, Bijeljina, Trebinje, Istočno Sarajevo, Gradiška i Banja Luka. Ostvareni rezultati: realiziran trening u preduzetništvu. Na treningu je učestvovalo 25 žena žrtava mina i žena nositelja domaćinstava iz porodica žrtava mina iz pet lokalnih zajednica u BiH. Učesnice treninga su kroz teorijski i praktičan rad dobile potrebne informacije o osnovama preduzetništva, o procesu izrade biznis plana, razvoju i praćenju biznisa, te potencijalnim izazovima i rizicima. Važan dio treninga odnosio se i na investicije, kalkulaciju poslovanja, marketing i plasman proizvoda na tržište. Glavna namjena treninga odnosila se na jačanje kapaciteta žena sa invaliditetom i žena žrtava mina u oblasti izrade biznisa u preduzetništvu kako bi se osnažile i kako bi kroz podršku u pokretanju ili proširenja biznis planova, osigurala dodatne izvore prihoda u svojim porodicama. Osigurana podrška za 10 korisnica, žena žrtava mina i žena nositelja domaćinstava u porodici žrtava mina. Sve učesnice su na treningu izradile vlastite biznis planove, iste prezentirale u skladu sa teorijskim znanjem koje su dobile na treningu. Nakon treninga, 10 (deset) najboljih biznis planova dobilo je podršku u nabavci opreme, mašina, alata, robe za pokretanje biznisa u poljoprivredi.

4. Naziv projekta: Socijalna rehabilitacija žrtava mina, amputiraca

Donatori: Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske. Partneri: Regionalna udruženja amputiraca Doboj, Bijeljina, Trebinje, Istočno Sarajevo, Gradiška i Banja Luka. Ostvareni rezultati: Pružena podrška za ukupno 297 korisnika, žrtve mina, amputirana lica, civilne žrtve rata i druge osobe sa invaliditetom u ostvarivanju ličnih prava – U okviru rada našeg Dnevnog centra u 2024. godini pružene su usluge korisnicima u skladu sa njihovim potrebama: psihološke, pravne, socijalne, zdravstvene. Podrška se odnosila na podršku prilikom ostvarivanja prava iz oblasti boračko invalidske zaštite i penzijsko invalidskog

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

osiguranja, zatim podrška u vezi reguliranja parking mjesta za lica sa invaliditetom ispred mjesta stanovanja, podrška u pravima za utvrđivanje statusa invaliditeta usljed pogoršanja zdravstvenog stanja korisnika, podrška u ostvarivanju prava na banjsku rehabilitaciju, podrška u ostvarivanju novčanog prava na ortopedska pomagala, podrška u ostvarivanju prava na oslobađanje od plaćanja putarine na autoputevima u Republici Srpskoj i Federaciji BiH, te druga podrška u skladu sa potrebama korisnika.

5. Naziv projekta: Investing In Action 2024

Donatori: Međunarodna koalicija za zabranu mina (ICBL), Ženeva. Ostvareni rezultati: Prevođenje izvještaja Landmine & Cluster Munition Monitor Monitor za 2024 – Nakon objave navedenog izveštaja od strane Monitora, isti je preveden sa engleskog na lokalni jezik. Glavni nalazi istraživanja Monitora prevedeni su i redovno promovirani putem društvenih medija, web stranica i saopštenja za javnost od septembra do decembra 2024. Online kampanja podizanja svijesti javnosti o problemima mina u BiH - Kako bi se promovirali nalazi iz Monitor izvještaja, sprovedena je onlajn kampanja u kojoj su istaknuti ključni nalazi. Online kampanja je koristila vizuale i objave na platformama društvenih medija (Facebook, X, Instagram) kako bi podigla svijest javnosti o pitanju mina i važnosti podrške žrtvama mina u BiH.

Koordinaciono tijelo Bosne i Hercegovine za pomoć žrtvama mina, kasetne municije i eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata kao stručno i savjetodavno tijelo Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, osnovano je 2018. godine. Zadatak ovog tijela je bila koordinacija sa svim organizacijama i institucijama uključenim u pomoć žrtvama od mina. U toku 2022.godine istekao je mandat Koordinacionog tijela. U 2023. godini nije došlo do uspostavljanja rada Koordinacionog tijela, koje se u prethodnom periodu suočilo sa nizom objektivnih ograničenja, uključujući nemogućnost donošenja odluka zbog nedostatka kvoruma. U toku 2024. godine nije došlo do ponovne uspostave ovog tijela.

Tokom 2024. godine u okviru aktivnosti na projektima pomoći žrtvama mina koje provodi Udruženje Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH (MDDC) implementirane su tri faze projekta podrške žrtvama mina, čime je osigurana značajna pomoć žrtvama mina širom Bosne i Hercegovine. Realizacija je provedena zahvaljujući

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

financijskoj podršci međunarodnih partnera, uključujući Sjedinjene Američke Države i Njemačku ambasadu, te stručnom angažmanu našeg tima i suradnika MDDC-a.

Projekat Children Against Mines Program (CHAMPS)

Projekat Children Against Mines Program (CHAMPS), financiran od strane Sjedinjenih Američkih Država, usmjeren je na pomoć žrtvama mina, sa posebnim naglaskom na dugoročni oporavak i pomoć. U okviru ovog projekta: Broj korisnika u 2024. godini: 10 žrtava mina. Regije pokrivene projektom: Projekat je imao nacionalni doseg, pružajući podršku osobama iz različitih dijelova Bosne i Hercegovine, uključujući Bihać, Veliku Kladušu, Sarajevo, Mostar, Tuzlu. Nastavak projekta: CHAMPS će se nastaviti u 2025. i 2026. godini, za šta su već osigurana sredstva od strane američke vlade. Cilj je proširiti obuhvat korisnika i nastaviti kontinuiranu podršku. Pomoć pružena u okviru CHAMPS-a obuhvatila je: Nabavku visokokvalitetnih protetičkih pomagala prilagođenih potrebama korisnika.

Projekti financirani od strane Njemačke ambasade/vlade.

Njemačka ambasada je putem MDDC-a financirala dva ciklusa pomoći žrtvama mina. Projekti su bili fokusirani na pružanje sveobuhvatne podrške u specifičnim regijama Bosne i Hercegovine, gdje su identificirane najveće potrebe: Prvi ciklus: Regije: Sjeverozapadna Bosna/RS (Banja Luka, Bihać, Tuzla). Broj korisnika: 18 žrtava mina. Drugi ciklus: Regije: Središnja Bosna i Istočno Sarajevo/RS (Doboj, Istočno Sarajevo, Gornji Vakuf/Uskoplje). Broj korisnika: 18 žrtava mina. Ukupno je kroz dva ciklusa, uz podršku Njemačke ambasade, pružena pomoć za 36 žrtava mina. Pomoć uključuje: Nabavku visokokvalitetnih protetičkih pomagala, izrađenih prema individualnim potrebama korisnika. Psihosocijalnu - uglavnom savjetodavnu podršku u procesu izrade proteze. Isporuku dodatnih silikonskih lajnera i navlaka za sve korisnike, u oba ciklusa. Rezultati i ukupan doprinos u 2024. godini: Kombinacijom ovih projekata, tokom 2024. godine pružena je pomoć za ukupno 46 žrtava mina, što uključuje: 10 žrtava mina podržanih kroz projekat CHAMPS (Sjedinjene Američke Države). 36 žrtava mina podržanih kroz dva ciklusa projekta financirana od Njemačke ambasade.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Nevladina organizacija „Posavina bez mina“ je u 2024. godini uradila projekat pomoći žrtvama mina koji je financirala Republika Koreja putem ITF- Enhancing Human Security.

Projekat Osnaživanje preživjelih od mina za održivu budućnost

Projekat je proveden na području Brčko Distrikta. Tokom projekta organizirana je radionica za preživjele od mina o primjeni obnovljive energije u domaćinstvima i u oblasti poljoprivrede, te je educirano 13 korisnika. Na edukaciji su podijeljene brošure i solarne lampe. U promociji projekta od vrata do vrata podjeljeno je 135 letaka o značaju obnovljive energije u Brčko Distriktu. 6 korisnika, preživjelih od mina, koji su napravili biznis plan dobili solarne sušare za sušenje voća, povrća i ljekovitog bilja. Za provođenje projekta su korišteni podaci koje je NVO „Posavina bez mina“ prikupila u razdoblju od 2008.-2010.godine u Brčko Distriktu za Bazu BHMAC-a.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

6. OSIGURANJE KVALITETA

U 2024. godini izdato je 984 ovlaštenja i 172 akreditacije za protuminsko djelovanje u Bosni i Hercegovini. U 2024. godini produženo je 16 akreditacija za deminerske organizacije.

Inspektori kontrole kvaliteta Centra za uklanjanje mina u BiH obavili su 2.314 stručna nadzora/inspekcije na 97 zadataka.

Tehničko izviđanje i čišćenje			Tehničko izviđanje i čišćenje (MSP)			Upozoravanje na mine			Ukupno inspekcija
Broj kontrolisanih zadataka	Broj inspekcija	Inspekcija/zad atku	Broj kontrolisanih zadataka	Broj inspekcija	Inspekcija/zad atku	Broj kontrolisanih zadataka	Broj inspekcija	Inspekcija/zad atku	
48	250	5,2	48	2059	42,9	4	5	1,25	2314

Tabela 14. Obavljeni stručni i inspektijski nadzori po tipu zadataka

U cilju sticanja ili obnove akreditacije, odnosno redovne godišnje provjere, u 2024. godini izvršeno je 941 testiranja metal detektora, 61 testiranja prega⁴ i 24 testiranja mašina za deminiranje. U cilju sticanja ili obnove akreditacije, odnosno nabavke nove opreme, kod 15 organizacija izvršeno je 25 pregleda i procjene upotrebljivosti opreme i sredstava.

Testiranje metal detektora			Testiranje prega			Testiranje mašina		
Planirano	Izvršeno	Realizacija	Planirano	Izvršeno	Realizacija	Planirano	Izvršeno	Realizacija
960	941	98%	50	61	122%	23	24	104%

Tabela 15. Pregled testiranja resursa

⁴ Prega – vodič psa i pas za otkrivanje eksploziva

7. OBUKE

Aktivnost 1 – Odobrenje, izdavanje rješenja i nadzor nad provođenjem obuka i doobuka operativnog osoblja akreditiranih organizacija

U izvještajnom periodu akreditirane deminerske organizacija su prije početka deminerske sezone vršile redovne periodične doobuke operativnog osoblja.

Pored redovne doobuke vršene se i vanredne doobuke po procjenama rukovodstva organizacija ili po zahtjevu investitora. Obuke su uspješno provedene u skladu sa odredbama Poglavlja I Obuke Standarda za uklanjanje mina i NUS-a u BiH i Instrukcije BHMACH koje određuju minimalni sadržaj plana doobuka prije početka deminerske sezone 2024. godine. U toku su aktivnosti na pripremi baze podataka za unos podataka za doobuku operativnog osoblja akreditiranih organizacija.

U toku 2024. godine ostvarena je uspješna suradnja sa predstavnicima akreditiranih organizacija koje su provodile obuke i doobuke

*Izvod iz evidencije BHMACH – tabelarni prikaz realiziranih doobuka
(naziv organizacije/broj polaznika) - (ukupno 787 polaznika doobuka)*

OSBiH	FUCZ	RUCZ	NPA	MDDC	Dete ktor	UEM doo	MAG	Point	DCM Media	NiN Ivša	IN Demining
400	115	63	20	15	16	16	80	18	12	13	19

Tabela 16. Pregled održanih obuka

Izvod iz evidencije BHMACH - tabelarni prikaz realiziranih obuka po specijalističkim zvanjima (ukupno 306 polaznika obuka)

Vrsta kursa	N&N IVŠA	OSBiH	RUCZ	NPA	DCM Media	STOP MINES	PRO VITA
Trener prega							
Formiranje prege	2	3		1	2		
Kerovođa							
Upravljanje kontrolom kvaliteta		21					
Operator deminerske mašine		15				3	
Osnovni deminerski kurs		81	8				3
Izviđački kurs							
Instruktor MRE		33					
Vođa deminerskih odjeljenja		50	43				2

Tabela 17. Pregled održanih doobuka osoblja deminerskih organizacija

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Aktivnost 2 - Vršiti usavršavanje i obuku osoblja u skladu sa razvojem protuminskog djelovanja u BiH i tehnološkim rješenjima u svijetu.

Aktivnost 3 - Angažirati domaće i međunarodne eksperte u implementaciji istraživačkih i razvojnih projekata vezanih za protuminsko djelovanje u BiH.

8. ZAGOVARANJE I MEĐUNARODNA SURADNJA

U okviru obilježavanja 4. Aprila Međunarodnog dana podizanja svjesnosti o opasnostima od mina, u Sedmici Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Centar za uklanjanje mina u BiH je u suradnji sa Društvom Crvenog križa BiH i drugim partnerskim agencijama, organizirao pokaznu vježbu spašavanja povrijeđenih iz minskog polja. Cilj vježbe bio je da se edukacijom doprinese preveniranju svakog incidenta, te ukaže na važnost koordinacije i saradnje svih relevantnih institucija, uključenih u rješavanje minske situacije u Bosni i Hercegovini.

U aprilu je održana ceremonija primopredaje projekata deminiranja u Doboju, financiranih od strane Vlade Japana. Ovom prilikom je Ambasadi Japana u BiH, uručena zahvalnica za izuzetan doprinos protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini.

Predstavnici Centra za uklanjanje mina u BiH su u maju uzeli učešće na prvoj radionici organiziranoj s ANAMA-om u okviru Europskog instrumenta tehničke pomoći i razmjene informacija (TAIEX). Riječ je o prvom događaju koji okuplja stručnjake za protuminske akcije iz zemalja članica EU i Azerbejdžanske državne agencije za protuminsko djelovanje (ANAMA). Ova inicijativa dio je šireg napora Europske unije da podrži humanitarno deminiranje u Azerbejdžanu.

Centar za uklanjanje mina u BiH je u maju uzeo učešće na Trećoj Međunarodnoj konferenciji na temu protuminskog djelovanja, održanoj u Azerbejdžanu. Predstavnici Centra za uklanjanje mina u BiH, su predstavili aktivnosti i dosadašnje rezultate u oblasti uklanjanja minsko eksplozivnih sredstava.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Predstavnici Centra za uklanjanje mine u BiH su tokom maja učestvovali i na treningu na temu kriznog komuniciranja u sigurnosnom sektoru. Organizator je bio Fakultet za kriminalistiku, komunikologiju i sigurnosne studije u Sarajevu, dok su predavači bili eminentni stručnjaci i profesori iz oblasti komuniciranja i sigurnosti, sa Univerziteta u Sarajevu, Beogradu, Zagreba i Ženevskog centra za sigurnosnu politiku.

Predstavnici Centra za uklanjanje mine u BiH su učestvovali i na Konferenciji o nuklearno-biološko-kemijskoj obrani (CBRN) i neutralizaciji eksplozivnih naprava (EOD) NCT Europe 2024 održanoj u maju u Sveučilišnoj bolnici u Zagrebu. Na konferenciji su prisustvovali stručnjaci iz CBRN i EOD zajednice, koji su informirali sve prisutne o najnovijim rješenjima u oblasti sigurnosti i obrane.

Centra za uklanjanje mine u BiH je učestvovao i u radu 27. Sastanka Direktora i Savjetnika za protuminsko djelovanje, koji je u maju održan u Ženevi. Ovogodišnja tema sastanka pod nazivom „Štitimo živote. Gradimo Mir“, imala je za cilj da okupi predstavnike svih agencija i organizacija iz zemalja pogođenih problemom zaostalih mina i neeksplozivnih ubojitih sredstava, kako bi razgovarali o prioritetnim pitanjima iz ove oblasti, te o predstojećim izazovima i mogućim rješenjima.

Centra za uklanjanje mine u BiH je učestvovao i na 20. međunarodnom simpoziju „Protuminsko djelovanje 2024.“, u organizaciji Ministarstva unutaršnjih poslova i HCR-Centra za testiranje, razvoj i obuku održanom u aprilu u Cavtatu. Na simpoziju su kroz prezentacije domaćih i inozemnih znanstvenih i stručnih radova iz područja protuminskog djelovanja prikazana najnovija znanstveno-teorijska i praktična dostignuća. Takođe se ukazalo i na probleme i održiva rješenja s posebnim naglaskom na ratna zbivanja u Ukrajini.

Centar za uklanjanje mina u BiH su u maju posjetili predstavnici Biroa za vojno politička pitanja iz State Departmenta i Ambasade SAD. Razgovarano je na temu aktuelnih pitanja vezanih za implementaciju projekata protuminskog djelovanja, te nastavka podrške State Departmenta realizaciji istih. Još jednom je izražena važnost kontinuiranih ulaganja i napora za uspostavljanje sigurnosti i omogućavanja razvoja zemlje u cjelini.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Uspješno završenim projektom "Fojnica bez mina," u maju je 375,600 kvadratnih metara zemlje očišćene od mina vraćeno građanima BiH. Projekat je realiziran zahvaljujući finansijskoj podršci Biroa za političko-vojna pitanja USA State Departmenta i predanim radom Centra za obuku pasa za otkrivanje mina (MDDC), ITF-a za unapređenje ljudske sigurnosti i Centra za uklanjanje mina u BiH.

Predstavnici Centra za uklanjanje mine u BiH su tokom juna učestvovali i na međusesijskim sastancima u Ženevi, gdje je razgovarano o stanju deminiranja i pomoći žrtvama mina u zemljama pogođenim ovim problemom.

U junu su članovi Delegacije Asocijacije vojno-diplomatskih predstavnika u BiH i Ministarstva obrane BiH, posjetili Centra za uklanjanje mine u BiH u cilju usaglašavanja daljnjih modaliteteta saradnje, razmjene informacija i zajedničkih aktivnosti.

Centar za uklanjanje mina u BiH, u saradnji sa NVO Norveška narodna pomoć, te uz finansijsku podršku Ambasade i Vlade SR Njemačke, je u junu organizirao trodnevnu radionicu na temu netehničkog izviđanja i kontrole kvaliteta u procesu Land Release. Riječ je o drugoj radionici, kojoj je prisustvovalo operativno osoblje Centra za uklanjanje mina u BiH, a u cilju nadogradnje postojećeg znanja, te razmjene iskustva i stečenih lekcija kroz zadatke Land Release sprovedene u prethodnom periodu.

Tokom jula, mobilna aplikacija za sumnjiva minska polja je nadograđena i sada podržava stare i nove uređaje. Ova značajna nadogradnja omogućava korisnicima bezbrižno korištenje aplikacije na širokom spektru pametnih telefona, bilo da posjeduju noviji ili stariji model. Aplikacija je razvijena s ciljem pružanja najnovijih informacija o lokacijama minski sumnjivih područja, te upozorava korisnike na blizinu minskih polja. Osim toga, unaprijeđene su performanse i sigurnost same aplikacije, osiguravajući pouzdanost i tačnost podataka.

Svečanom ceremonijom predaje posljednjeg deminiranog minsko-sumnjivog područja opština Ugljevik je u augustu zvanično proglašena područjem bez opasnosti od mina, čime je postignut značajan uspjeh u naporima za unapređenje sigurnosti i promociju održivog razvoja u Bosni i Hercegovini. Deminiranje ovog područja realizirano je zahvaljujući podršci Savezne Republike Njemačke. Projekat je obuhvatao

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

ukupno pet opština u regiji Majeveica – dvije opštine iz Republike Srpske, Ugljevik i Lopare, i tri općine iz Federacije BiH, Teočak, Čelić i Sapna.

U augustu su zvanično predstavljene rezultati projekta „Podrška BHMACH-u u implementaciji real-time sistema za upravljanje informacijama za protuminsko djelovanje u Bosni i Hercegovini, BHIMSMA Core.” Događaj, koji su zajednički organizirali Centra za uklanjanje mine u BiH (BHMACH) i nevladina organizacija Norveška narodna pomoć (NPA), je ozvaničio početak rada novog “BHIMSMA Core” web orijentiranog informacionog sistema. Ovaj inovativni sistem je dizajniran da značajno poboljša upravljanje informacijama u protuminskom djelovanju širom Bosne i Hercegovine.

Predstavnici Centra za uklanjanje mine u BiH su u septembru u Ženevi učestvovali na 12. redovnom sastanku zemalja članica Konvencije o zabrani kasetne municije, na kojem su pored zemalja članica učestvovala i brojne međunarodne institucije i organizacije.

Centra za uklanjanje mine u BiH je u septembru prisustvovao i na Regionalnoj konferenciji o pomoći žrtvama mina u Ljubljani, sa ciljem razmjene iskustava i unapređenje strategija za pomoć, rehabilitaciju i reintegraciju žrtava mina, te pripreme nacrtu novog akcionog plana Siem Reap-Angkor 2025 -2029.

Predstavnici Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Bosni i Hercegovini su u Septembru donirali tri terenska vozila Centru za uklanjanje mina u BiH, čime je još jednom naglašeno da Sjedinjene Američke Države nastavljaju podržavati protuminske napore, s ciljem da jednog dana BiH bude potpuno očišćena od mina. Nabavka vozila je izvršena putem ITF Enhancing Human Security iz Slovenije koji dugi niz godina pružaju podršku protuminskim akcijama u Bosni i Hercegovini.

U novembru je u Administrativnom centru Vlade Republike Srpske u Banjaluci, održan Regionalni sastanak za pripremu predstojeće Pete revizione konferencije Ujedinjenih nacija o Sporazumu za zabranu mina. Sastanku su prisutvovali predstavnici Centra za uklanjanje mina u BiH, Centra za razminiranje Srbije, predstavnici Republičke

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

uprave civilne zaštite, Federalne uprave civilne zaštite, kao i predstavnici Udruženja Podrška, Prava, Pristup Srbije i predstavnici Organizacije UDAS.

Zamjenik Predsjedavajućeg Vijeća ministara i Ministar obrane Zukan Helez je tokom decembra posjetio Centar za uklanjanje mina u BiH. Ministar Helez je tokom posjete i razgovora sa direktorom Centra za uklanjanje mina u BiH Enisom Horozovićem, istakao važnost protuminskih akcija i neophodnost ubrzanja procesa deminiranja. Naglašeno je da se pored podrške međunarodnih donatora za uklanjanje mina u BiH, protuminsko djelovanje mora oslanjati i na domaće izvore financiranja, kako bi se stvorili temelji za veću domaću odgovornost u ovom važnom procesu. Pozdravljeno je i nedavno odobravanje višegodišnjeg projekta sufinansiranja troškova deminiranja u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2025. – 2027. godine od strane Vijeća ministara BiH. Riječ je o projektu kojim će se iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine, izdvojiti sredstva u iznosu od 2 miliona KM za proces deminiranja, što pokazuje odlučnost naše zemlje da ubrza čišćenje minskih područja.

Predstavnici Centra za uklanjanje mine u BiH su tokom novembra 2024. godine učestvovali na Samitu -Svijet bez mina, koji je održan u Siem Reap-Angkoru, u Kambodži, sa ciljem da se još jednom snažno istakne važnost principa mira, sigurnosti i ljudskog dostojanstva. Samit je okupio veliki broj lidera i delagata širom svijeta, kako bi se ubrzao napredak ka postizanju ciljeva Konvencije o zabrani PP mina. Na Samitu je usvojena Deklaracija i akcioni plan iz Siem Reapa-Angkora, koji će poslužiti kao sveobuhvatna mapa puta za unaprjeđenje ciljeva Ottawske konvencije i ubrzanje napretka ka svijetu bez PP mina.

U novembru je Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine u suradnji s Centrom za uklanjanje mina u BiH i uz potporu Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) organizovalo sastanak Odbora donatora kako bi se predstavile trenutne aktivnosti, izazovi i prioriteti u području protuminskog djelovanja, uz naglasak na važnost kontinuirane međunarodne podrške.

Tokom 2024. godine, www.bhmac.org je redovnim ažuriranjem, pružao sve aktuelne informacije vezane za rad Centra za uklanjanje mina u BiH i protuminskog djelovanja, a u cilju doprinosa i zalaganja primjeni Standarda proaktivne

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

transparentnosti. Objava svih dostupnih informacija online, ima za cilj zadovoljenje interesovanja i potrebe građana u domenu protuminskog djelovanja.

Istovremeno, Centra za uklanjanje mina u BiH je kontinuiranim izvještavanjem i stalnim i efektnim kontaktom sa predstavnicima domaćih i stranih medija i internet portala, omogućio da svi zainteresovani dobiju tražene podatke, te da javnost bude blagovremeno informirana o trenutnim rezultatima i projektima, te budućim planovima.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

9. ANALIZA PRODUKTIVNOSTI OPERATIVNIH KAPACITETA

Bosna i Hercegovini je u 2024. godini imala akreditirane 22 organizacije za protuminsko djelovanje, od čega: 10 komercijalnih organizacija, 7 nevladinih organizacija i 5 vladinih organizacija. Organizacije su raspolagale sa 18 mašina za mehaničku pripremu zemljišta u deminiranju, 33 prege i 1.069 metal detektora.

Rb	Organizacija		Broj mašina	Broj prega	Broj detektora
1	KOMERCIJALNE ORGANIZACIJE	MINEMON d.o.o Pale	0	0	9
2		TROTIL d.o.o Sarajevo	0	0	7
3		POINT d.o.o	1	0	26
4		DETEKTOR d.o.o	1	0	11
5		CHR d.o.o	0	2	20
6		EKSPLORING d.o.o	0	0	5
7		N&N IVŠA d.o.o	1	2	54
8		HEKSOGEN d.o.o	0	0	8
9		UEM d.o.o	2	2	46
10		DCM MEDIA d.o.o	0	2	14
11	NEVLADINE ORGANIZACIJE	IN DEMINING	1	2	58
12		CENTAR ZA OBUKU PASA ZA OTKRIVANJE MINA	0	2	18
13		NGO POSAVINA BEZ MINA	0	0	0
14		NGO PRO VITA	0	0	0
15		NGO STOP MINES	1	2	104
16		NORWEGIAN PEOPLES AID (NPA)	3	6	152
17		MAG	0	2	77
18	VLADINE ORGANIZACIJE	FEDERALNA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE	3	4	112
19		CIVILNA ZAŠTITA BRČKO DISTRIKTA	0	0	7
20		DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA/KRSTA BiH	0	0	0
21		ORUŽANE SNAGE BiH	3	5	295
22		REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE	2	2	46
UKUPNO			18	33	1069

Tabela 18: Pregled resursa u 2024.godini

U akreditiranim organizacijama angažirano je 1.009 lica koja posjeduju akreditaciju za obavljanje poslova protuminskog djelovanja i ovlaštenje za rad, odnosno oko 584 deminera, 328 lica koja su ovlaštena za obavljanje rukovodnih i nadzornih zadataka (vođe timova, vođe radilišta, operativni oficiri, oficiri za osiguranje kvaliteta, treneri prega, kerovođe, operateri i dr.) i 97 medicinara.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

10. ELIMINACIJA RIZIKA

U januaru 2024. godine ukupna sumnjiva površina iznosila je 838,29 km², a u januaru 2025. godine 822,87km². Planom deminiranja za 2024. godinu planirano je smanjenje sumnjive površine od 145,40 km², a izvršenje plana za 2024. godinu je bilo 11% odnosno 15,42km².

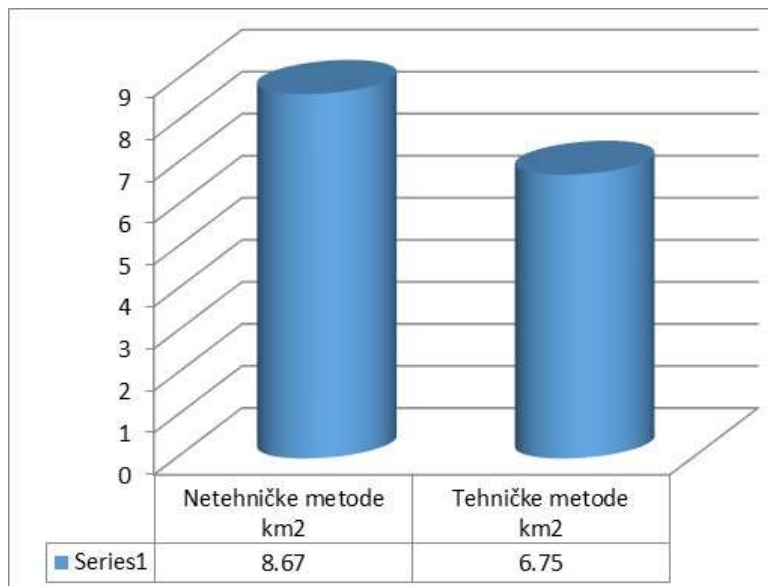
Od ukupnog smanjenja sumnjive površine u 2024. godini od 15,42km² udio tehničkih metoda je 6,75km². Netehničkim metodama (sistematsko i generalno/netehničko izviđanje prije upotrebe tehničkih metoda) od strane Centra za uklanjanje mina u BiH otkazano je 8,67 km².

Ukupna otkazana površina je 12.00km² (8,67km² otkazano netehničkim metodama + 3,3km² otkazano na minsko sumnjivim površinama - MSP), redukcija površine na MSP 1,84 km², redukovana površina na pojedinačnim zadacima tehničkog izviđanja 1,41km², očišćena površina 0,17km² (pojedinačni zadaci čišćenja 0,092 km² + čišćenje na MSP 0,079 km²).

VRAĆANJE - REDUKCIJA MINSKI SUMNJIVE POVRŠINE (km ²)			
Planirano km ²		Realizirano km ²	Realizirano %
Otkazana površina MSP	121.28	12.00	10%
Redukovana površina MSP	18.12	1.84	10%
Tehničko izviđanje	5.00	1.41	28%
Čišćenje (MSP i pojedinačni zadaci)	1.00	0.17	17%
UKUPNO PLANIRANO I			
UKUPNO REALIZIRANO	145.40	15.42	11%

Tabela 19: Pregled smanjenja sumnjive opasne površine u 2024.godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Grafikon 5. Pregled smanjenja sumnjive površine po metodama

Grafikon 6. Redukcija minski sumnjive površine km²

Od početka provođenja operacija tehničkog izviđanja i čišćenja mina u Bosni i Hercegovini od 1996. godine zaključno sa 2024.godinom vraćena je na sigurno korištenje površina od 3.359 km², a pronađeno i uništeno ukupno 75.806 protupješačkih mina, 8.834 protutenkovskih mina i 71.634 komada ESZR.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Relativno mali postotak smanjenja sumnjive površine je odraz malog broja završenih (certificiranih) minsko sumnjivih površina (MSP) u 2024. godini.

U 2024. godini u progresu je trideset osam (38) projekta MSP ukupne površine 63,8 km² i osam (8) pojedinačnih zadataka tehničkog izviđanja i čišćenja površine 0,36 km². Radovi na minsko sumnjivim površinama zbog velike sumnjive površine traju i po nekoliko godina, a u izvještajnom periodu su u obzir uzeti samo MSP-ovi koji su certificirani do 31.12.2024. godine. Pored velikog broja minsko sumnjivih površina (MSP) u progresu, u Bazi podataka Centra za uklanjanje mina u BiH na sedamnaest (17) minsko sumnjivih površina (MSP) su završeni terenski radovi ukupne površine 32,75km², a površine nisu još certificirane.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

11. FINANCIRANJE

Prema Strategiji PMD 2018-2025 ukupno planirana finansijska sredstva za protuminske akcije za 2024. godinu iznosila su 43.100.000 KM. Ukupno utrošena sredstva za protuminske akcije u 2024. godini su iznosila 38.002.678 KM što predstavlja 88% od planiranog. Utrošena novčana sredstva Centra za uklanjanje mina u BiH iznose 7.806.000 KM.

Od ukupnog iznosa domaće institucije Bosne i Hercegovine su za proces deminiranja u 2024. godini izdvojile 18.654.344 KM dok su od strane donatora i međunarodnih izvora financiranja utrošena sredstva od 19.348.334 KM.

IZVOR FINANCIRANJA	UKUPAN IZNOS PMA (KM)	Čišćenje mina (KM)	Tehničko izviđanje (KM)	Ciljana i sistematska istraga u TI i čišćenje mina (KM)	Upozoravanje na mine (KM)	Pomoć žrtvama od mina (KM)	Ostalo
Vijeće ministra BiH (Centar za uklanjanje mina u BiH)	7,806,000						
Vijeće ministra BiH (Ministrstvo obrane BiH)	2,826,244						
Vlada Federacije BiH (FUCZ)	4,300,000						
Vlada Republike Srpske (RUCZ RS)	3,722,100						
Vlada Brčko Distrikta BiH	-						
NPA (međunarodni donatori)	7,178,482	187,153	-	6,636,495	142,627		212,207
(ITF) Enhancing Human Security	3,898,355	420,016	1,118,013	1,693,291	-	126,386	540,649
MAG Predstavništvo u Bosni i Hercegovini	6,691,620						
Udruženje Centar za obuku pasa za otkrivanje mina u BiH (MDDC)	1,513,724			1,123,773		389,951	
Međunarodni Komitet Crvenog Krsta/Križa	46,153				46,153		
EUFOR	20,000					20,000	
	38,002,678	607,169	1,118,013	9,453,559	188,780	536,337	752,856

Tabela 20. Pregled financiranja protuminskih akcija u 2024. godini

NPA - Međunarodni izvori	Iznos (KM)	ITF - Međunarodni izvori	Iznos (KM)
Ministarstvo inostranih poslova Kraljevine Norveške	3,013,934	Češka Republika	65,558
Ministarstvo inostranih poslova Savezne Republike Njemačke	4,137,558	EU-Europska unija BiH IPA 3	14,841
Ministarstvo inostranih poslova Švicarske	26,990	Korea	84,402
		Sjedinjene Američke države	3,543,284
		Slovenija	190,269
UKUPNO (KM):	7,178,482	UKUPNO (KM):	3,898,355

Tabele 21. i 22. Pregled financiranja međunarodnih izvora ITF-a i NPA u 2024. godini

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

SAŽETAK IZVJEŠTAJA

Bosna i Hercegovina spada u red zemalja koje se suočavaju sa velikim minskim problemom. U januaru 2024. godine ukupna sumnjiva površina iznosila je 838,29 km², a u januaru 2025. godine 822,87km². Planom deminiranja za 2024. godinu planirano je smanjenje sumnjive površine od 145,40 km², a izvršenje plana za 2024. godinu je bilo 11% odnosno 15,42km².

U 2024. godini nije se dogodila nijedna minska nesreća.

U 2024. godini aktivnosti netehničkog/generalnog izviđanja su provedene na površini od 54,93 km². Ukupno je pripremljeno 10 operativnih planova za provođenje protuminskih aktivnosti na MSP, te 4 nova projekata za čišćenje i 12 za tehničko izviđanje.

Na MSP-ovima i pojedinačnim projektima za čišćenje i tehničko izviđanje koji su završeni u 2024. godini ukupna površina vraćena na sigurno korištenje iznosi 6,75 km². U 2024. godini ukupno je pronađeno i uništeno 595 mina i 403 ESZR. Procjenjujemo da je preostali broj očekivanih mina u BiH iznosi 170.062 komada.

U 2024. godini u Bosni i Hercegovini su izviđački timovi Centra za uklanjanje mina u BiH i akreditirane organizacije u Bosni i Hercegovini izvršili postavljanje/zanavljanje 1.775 znakova upozorenja na opasnost od mina/kasetne municije/ESZR.

U 2024. godini od strane ITF-a (Enhancing Human Security) raspisana su 4 tendera za poslove tehničkog izviđanja i čišćenja mina za 45 projekta ukupne rizične površine od 1.15 km². Dodatno, u skladu sa planom realizacije projekta IPA-Instrument for Pre-Accession Assistance EU (Instrument predpristupne pomoći)-IPA III od strane ITF-a raspisan je i prvi tender za 11 minski sumnjivih područja površine od 19.24 km².

Bosna i Hercegovini je u 2024. godini imala akreditirane 22 organizacije za protuminsko djelovanje, od čega: 10 komercijalnih organizacija, 7 nevladinih organizacija i 5 vladinih organizacija. Organizacije su raspolagale sa 18 mašina za mehaničku pripremu zemljišta u deminiranju, 33 prege i 1.069 metal detektora.

IZVJEŠTAJ O PROTUMINSKOM DJELOVANJU ZA 2024. GODINU

Od ukupnog smanjenja sumnjive površine u 2024. godini od 15,42km² udio tehničkih metoda je smanjenje od 6,75 km². Netehničkim metodama (sistematsko i generalno/netehničko izviđanje prije upotrebe tehničkih metoda) od strane Centra za uklanjanje mina u BiH otkazano je 8,67 km². Ukupna otkazana površina je 12.00km² (8,67km² otkazano netehničkim metodama + 3,3km² otkazano na minsko sumnjivim površinama - MSP), redukcija površine na MSP 1,84 km², redukovana površina na pojedinačnim zadacima tehničkog izviđanja 1,41km², očišćena površina 0,17km² (pojedinačni zadaci čišćenja 0,092 km² + čišćenje na MSP 0,079 km²).

Prema Strategiji PMD 2018-2025 ukupno planirana finansijska sredstva za protuminske akcije za 2024. godinu iznosila su 43.100.000 KM.

Ukupno utrošena sredstva za protuminske akcije u 2024.godini su iznosila 38.002.678 KM što predstavlja 88% od planiranog. Utrošena novčana sredstva Centra za uklanjanje mina u BiH su iznosila 7.806.000 KM. Od ukupnog iznosa domaće institucije Bosne i Hercegovine su za proces deminiranja u 2024. godini izdvojile 18.654.344 KM dok su od strane donatora i međunarodnih izvora financiranja utrošena sredstva od 19.348.334 KM.

PRIJEDLOG

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), članka 54. stavka (1) točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____.
sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je Izvještaj o protuminskom djelovanju za 2024.godinu.

Broj: _____,
_____ godina
S a r a j e v o

Predsjedateljica
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Borjana Krišto